

Nguyễn Ái Quốc với việc lựa chọn con đường cách mạng và sáng lập Đảng Cộng sản Việt Nam - Một số đặc điểm chủ yếu

Đinh Xuân Lý*

Đại học Quốc gia Hà Nội, 144 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam

Nhận ngày 28 tháng 4 năm 2008

Tóm tắt. Thông qua tư liệu lịch sử, bài viết phân tích một số đặc điểm chủ yếu trong quá trình Nguyễn Ái Quốc lựa chọn con đường cách mạng và sáng lập Đảng Cộng sản Việt Nam vào những năm đầu thế kỷ XX. Từ đó, góp phần làm rõ cơ sở hình thành con đường cách mạng Hồ Chí Minh: độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội và sự sáng tạo của Nguyễn Ái Quốc trong việc sáng lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Từ năm 1911, Nguyễn Tất Thành (Nguyễn Ái Quốc) rời Tổ quốc ra đi tìm đường cứu nước, đến năm 1930 Người đã hoàn thành hai nhiệm vụ lịch sử có ý nghĩa quyết định đối với vận mệnh cách mạng Việt Nam: *tìm được con đường cứu nước đúng đắn và sáng lập Đảng Cộng sản Việt Nam*. Qua 15 năm tiếp theo, dưới sự lãnh đạo của Người, nhân dân Việt Nam đã đánh đuổi được phát xít Nhật và lật đổ chế độ Quân chủ, lập ra nước Việt Nam mới - Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

1. Nhìn lại những năm đầu thế kỷ XX, trước họa ngoại xâm, phong trào kháng chiến chống Pháp của nhân dân ta diễn ra sôi nổi dưới nhiều hình thức, nhưng cuối cùng đều không đi tới thành công. Cách mạng Việt Nam lâm vào tình trạng khủng hoảng về

đường lối, về giai cấp lãnh đạo. Trước bối cảnh đó, nhiều người Việt Nam ra đi tìm đường giải phóng dân tộc, trong đó có Nguyễn Tất Thành.

Trong hành trang của những người đi tìm đường cứu nước lúc bấy giờ đều có một điểm chung, đó là *lòng yêu nước sâu sắc, với ý chí quyết tâm đánh đuổi thực dân Pháp*. Nhưng, ở Nguyễn Ái Quốc *tình cảm yêu nước gắn liền với lòng thương yêu dân vô hạn*. Đây là điểm khác nhau cơ bản giữa Nguyễn Ái Quốc với các nhà yêu nước đương thời. Điều đó dẫn đến những hệ quả về nhận thức và việc lựa chọn con đường cách mạng Việt Nam. Thực tế lịch sử cho thấy, trong khi những người yêu nước khác, đặt mục tiêu đánh đuổi thực dân Pháp giành độc lập dân tộc, sau đó khôi phục lại chế độ phong kiến, hoặc thiết lập chế độ quân chủ lập hiến, hoặc cao hơn là thiết lập chế độ cộng hòa tư sản (các chế độ xã hội này đều không mang lại tự do và hạnh phúc thật sự

* ĐT: 84-4-7548537

Email: lydx@vnu.edu.vn

cho nhân dân); thì, Nguyễn Ái Quốc ngay từ đầu đã xác định mục tiêu nhất quán, xuyên suốt trong cuộc ra đi của Người là phải tìm con đường để *vừa giành được độc lập cho Tổ quốc, vừa mang lại tự do và hạnh phúc cho nhân dân*.

Theo Trần Dân Tiên (tác giả cuốn sách *Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch*) thì, trong cuộc hành trình tìm đường cứu nước “không có một phút nào ông (Nguyễn Ái Quốc) quên Tổ quốc mình đang bị giày xéo và đồng bào mình đang bị áp bức” [1, tr.34]. Với lòng thương yêu đồng bào, Nguyễn Ái Quốc từng phát biểu trong cuộc tranh luận tại Đảng Xã hội Pháp “Tại sao tranh luận nhiều thế? Trong lúc các bạn tranh luận ở đây, thì đồng bào chúng tôi đang rên xiết ở Việt Nam” [1, tr.43].

Và, khi nữ đồng chí Rô-do (tức ký của Đại hội lần thứ XVIII Đảng Xã hội Pháp) hỏi: “tại sao đồng chí lại bỏ phiếu cho Đệ tam quốc tế?”, Nguyễn Ái Quốc trả lời: “Rất đơn giản. Tôi không hiểu chị nói thế nào là chiến lược, chiến thuật vô sản và nhiều điểm khác. Nhưng tôi hiểu rõ một điều Đệ tam quốc tế rất chú ý đến vấn đề giải phóng dân tộc thuộc địa. Đệ tam quốc tế nói sẽ giúp đỡ các dân tộc bị áp bức giành lại tự do và độc lập của họ. Còn Đệ nhị quốc tế không hề nhắc đến vận mạng các thuộc địa. Vì vậy tôi đã bỏ phiếu tán thành Đệ tam quốc tế. Tự do cho đồng bào tôi, độc lập cho Tổ quốc tôi, đây là tất cả những điều tôi muốn” [1, tr.44, 45].

Trên lập trường *yêu nước, thương dân* [2]⁽¹⁾, Nguyễn Ái Quốc đã tìm hiểu sâu sắc các cuộc cách mạng điển hình trên thế giới. Người đề

cao những tư tưởng tự do, bình đẳng, bác ái và quyền con người của các cuộc cách mạng tư sản Mỹ và Pháp; nhưng mặt khác, Người cũng phê phán bản chất không triệt để của các cuộc cách mạng tư sản này. Về Cách mạng Mỹ (1776), Nguyễn Ái Quốc nhận xét “Mỹ tuy rằng cách mệnh thành công đã hơn 150 năm nay, nhưng công nông vẫn cứ cực khổ, vẫn cứ lo tính cách mệnh lần thứ hai.

Ấy là vì cách mệnh Mỹ là cách mệnh tư bản, mà cách mệnh tư bản là chưa phải cách mệnh đến nơi.

Chúng ta đã hy sinh làm cách mệnh, thì làm cho đến nơi, nghĩa là làm sao cách mệnh rồi thì quyền giao cho dân chúng số nhiều, chớ để trong tay một bọn ít người. Thế mới khỏi hy sinh nhiều lần, thế dân chúng mới được hạnh phúc” [3, tr.27].

Về Cách mạng Pháp (1789), Nguyễn Ái Quốc cho rằng “Cách mệnh Pháp cũng như cách mệnh Mỹ, nghĩa là cách mệnh tư bản, cách mệnh không đến nơi, tiếng là cộng hoà và dân chủ, kỳ thực trong thì nó tước lộc công nông, ngoài thì nó áp bức thuộc địa” [3, tr.31].

Đó là lý do dẫn đến việc Nguyễn Ái Quốc không lựa chọn con đường cách mạng tư sản, vì cách mạng tư sản là “cách mệnh không đến nơi” - không đưa lại hạnh phúc thực sự cho nhân dân các nước nói chung, nhân dân Việt Nam nói riêng.

Nguyễn Ái Quốc đặc biệt quan tâm, tìm hiểu cuộc Cách mạng Tháng Mười - cuộc cách mạng do Đảng Cộng sản lãnh đạo; tổ chức ra Chính phủ công, nông, binh; phát ruộng đất cho dân cày, giao công xưởng cho thợ thuyền, không bắt dân đi chết cho tư bản và đế quốc chủ nghĩa nữa [4, tr.280]. Liên hệ giữa cách mạng Nga năm 1917 với yêu cầu, nhiệm vụ của cách mạng Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc rút ra kết luận: “Trong thế giới bây giờ chỉ có cách mệnh Nga là đã thành công, và thành công đến nơi” [3, tr.39].

⁽¹⁾ Năm 1946, khi trả lời các nhà báo nước ngoài, Hồ Chí Minh nói: “Tôi chỉ có một ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành”

Vào tháng 7-1920, Nguyễn Ái Quốc đọc bản Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa của Lênin đăng trên báo L'Humanité, Người nhận ra: "Đây là cái cần thiết cho chúng ta, đây là con đường giải phóng chúng ta"[5, tr.127]. Như vậy là, với lòng yêu nước, thương dân sâu sắc Nguyễn Ái Quốc đã đến với chủ nghĩa Mác-Lênin và quyết định lựa chọn con đường cách mạng vô sản, *con đường đưa lại độc lập cho Tổ quốc và tự do, hạnh phúc cho nhân dân - đó chính là con đường cách mạng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.*

2. Từ lúc thực dân Pháp xâm lược Việt Nam cho đến thập niên đầu của thế kỷ XX, trước sự thất bại của phong trào đấu tranh chống Pháp đã có những người Việt Nam ra nước ngoài *mong tìm sự giúp đỡ của chính phủ các nước* cho sự nghiệp chống giặc ngoại xâm, giải phóng dân tộc: năm 1886, Tôn Thất Thuyết sang Trung Quốc cầu viện; Phan Bội Châu với quan niệm "đồng văn đồng chủng" đã sang Nhật Bản - là nước vừa chiến thắng trong hai cuộc chiến tranh Nhật - Trung (1894) và Nhật - Nga (1905) để cầu viện và tiếp theo là cầu học. Nguyễn Tất Thành mặc dù rất khâm phục các vị cách mạng tiền bối, nhưng Người không hoàn toàn tán thành cách làm của họ "Ngay ở tuổi thanh niên, trong lúc những thanh niên Việt Nam cùng lứa tuổi say sưa với phong trào Đông Du sang Nhật Bản thì Hồ Chủ tịch đã khước từ sự lựa chọn của Phan Bội Châu đối với mình và rời Tổ quốc ra đi về phía Tây"[6, tr.32]

Nguyễn Tất Thành xuất dương để *tìm con đường, cách thức* (chứ không phải là cầu viện) đánh đuổi thực dân Pháp, giải phóng dân tộc, giải phóng đồng bào. Người nói: "Tôi muốn đi ra nước ngoài xem nước Pháp và các nước khác. Sau khi xem xét họ làm như thế nào, tôi sẽ trở về giúp đồng bào chúng ta"[1, tr. 14].

Thực tế cho thấy, từ năm 1911 đến năm 1920 là thời gian Nguyễn Ái Quốc tập trung nghiên cứu, khảo sát, tìm kiếm, lựa chọn con đường cách mạng cho dân tộc. Năm 1920 là năm diễn ra các sự kiện đặc biệt trong cuộc đời hoạt động cách mạng của Người:

Một là, vào tháng 7-1920, Nguyễn Ái Quốc đọc bản Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa của Lênin. Người tìm thấy trong Luận cương của Lênin lời *giải đáp về con đường giải phóng cho nhân dân Việt Nam và lời giải đáp về vấn đề cách mạng thuộc địa trong mối quan hệ với phong trào cách mạng thế giới* [7].

Hai là, tại Đại hội Đảng xã hội Pháp (tháng 12-1920), Nguyễn Ái Quốc bỏ phiếu tán thành việc gia nhập Quốc tế Cộng sản và tham gia thành lập Đảng Cộng sản Pháp. Đây là sự kiện đánh dấu bước ngoặt trong trong cuộc đời hoạt động của Người - từ lập trường của người yêu nước đến lập trường của người cộng sản; đánh dấu việc Nguyễn Ái Quốc đến với chủ nghĩa Mác-Lênin, Người khẳng định: "*Muốn cứu nước và giải phóng dân tộc không có con đường nào khác con đường cách mạng vô sản*"[8, tr.314].

Từ năm 1921 đến năm 1930 là thời gian Nguyễn Ái Quốc trực tiếp chuẩn bị về chính trị tư tưởng, tổ chức cho việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam:

Một là, truyền bá chủ nghĩa Mác- Lênin và quan điểm cách mạng Nguyễn Ái Quốc vào Việt Nam thông qua những bài đăng trên các báo, xuất bản các tác phẩm và trực tiếp huấn luyện cán bộ. Trong đó đặc biệt là tác phẩm *Đường cách mệnh* đã đề cập những vấn đề cơ bản của một cương lĩnh chính trị: chỉ ra phương hướng phát triển đi tới thắng lợi của con đường giải phóng dân tộc Việt Nam theo quỹ đạo cách mạng vô sản; trực tiếp chuẩn bị về chính trị tư tưởng cho việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Hai là, thành lập *Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên*, một tổ chức cách mạng “đóng vai trò tích cực về chuẩn bị tư tưởng và tổ chức cho việc thành lập một Đảng Cộng sản chân chính ở Việt Nam”[9, tr.10].

3. Trên hành trình tìm đường cứu nước, Nguyễn Tất Thành làm mọi việc để sống và để đi. Từ làm phụ bếp trên con tàu Pháp của hãng “Vận tải hợp nhất” đến cào tuyết trong một trường học, đốt lò, làm vườn, làm thợ rửa ảnh... Thông qua lao động, Nguyễn Ái Quốc gần gũi với cuộc sống của nhân dân lao động, hiểu được nỗi thống khổ, hiểu được nguyện vọng, ý chí, năng lực của họ và đồng cảm với họ. Với tầm hiểu biết rộng lớn và vốn thực tiễn phong phú, sâu sắc, ở Nguyễn Ái Quốc đã sớm hình thành những nhận thức mới so với các nhà yêu nước đương thời. Trong đó có những vấn đề rất cụ thể và thiết thực đối với cách mạng Việt Nam. Trước hết, Nguyễn Ái Quốc nhận rõ đối tượng của cách mạng thế giới là chủ nghĩa đế quốc thực dân (không phân biệt màu da), vì ở bất kỳ đâu, chúng cũng tàn bạo, bất công và độc ác. Đương thời, có một số nhà yêu nước vì chưa nhận thức đúng bản chất của chủ nghĩa đế quốc, nên họ đã mắc phải những sai lầm “Cụ Phan Chu Trinh chỉ yêu cầu người Pháp thực hiện cải lương... điều đó là sai lầm, chẳng khác gì đến xin giặc rủ lòng thương. Cụ Phan Bội Châu hy vọng Nhật giúp đỡ để đuổi Pháp. Điều đó rất nguy hiểm, chẳng khác gì “đưa hổ cửa trước, rước beo cửa sau”[1, tr. 14]; tiếp theo là việc Nguyễn Ái Quốc sớm nhận thức rõ, nhân dân lao động thuộc địa hay chính quốc đều bị chủ nghĩa đế quốc áp bức, bóc lột. Họ là lực lượng cơ bản của cách mạng thế giới.

Từ đó, Người hiểu rõ cách mạng là nhu cầu tất yếu của nhân dân bị áp bức trên thế giới; đồng thời nhận thức được khả năng và

điều kiện để nhân dân Việt Nam liên minh, đoàn kết với các dân tộc bị áp bức trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc mình. Đây là vấn đề có ý nghĩa quan trọng đối với cách mạng Việt Nam, vì theo Nguyễn Ái Quốc, nếu “Không có một sức mạnh thống nhất của cả nước, không có sự giúp đỡ mạnh mẽ của bên ngoài, công cuộc vận động giải phóng khó mà thành công được”[10, tr. 452]. Thực tế cho thấy, trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, thực hiện quan điểm đoàn kết quốc tế của Hồ Chí Minh, cách mạng nước ta đã tạo được một mặt trận nhân dân thế giới đoàn kết ủng hộ cuộc kháng chiến của Việt Nam

4. Trên hành trình tìm đường cứu nước, Nguyễn Ái Quốc đã đi nhiều nơi trên thế giới để tìm hiểu, khảo sát. Người là một trong những nhà chính trị đã đi nhiều nhất, có vốn hiểu biết phong phú, sâu sắc về thực tế các thuộc địa cũng như các nước tư bản đế quốc chủ yếu trong những thập niên đầu của thế kỷ XX. Đó là cơ sở để Nguyễn Ái Quốc hiểu rõ bộ mặt thật của chủ nghĩa đế quốc, hiểu rõ rằng những lời tuyên bố của các nước đế quốc về quyền tự do của các dân tộc chỉ là sự lừa bịp. Muốn được giải phóng các dân tộc thuộc địa không có con đường nào khác ngoài con đường đấu tranh.

Và, đó cũng là cơ sở để Nguyễn Ái Quốc trong khi khẳng định giá trị phổ biến của những nguyên lý cơ bản chủ nghĩa Mác-Lênin; khẳng định chủ nghĩa Mác-Lênin và chế độ cộng sản có thể áp dụng vào cuộc cách mạng giải phóng các dân tộc thuộc địa, thì đồng thời Người cũng cho rằng “Dù sao thì cũng không thể cấm bổ sung “*cơ sở lịch sử*” của chủ nghĩa Mác bằng cách đưa thêm vào đó những tư liệu mà Mác ở thời mình không thể có được”[7, tr.465]. Trong đó, trước hết cần phải bổ sung học thuyết Mác bằng truyền thống lịch sử, văn hoá của các dân tộc cụ thể.

Cùng với sự hiểu biết sâu sắc tình hình kinh tế, chính trị, xã hội đất nước, Nguyễn Ái Quốc khẳng định, cuộc đấu tranh giai cấp ở Việt Nam không giống như ở phương Tây; Người nhận thức đúng đắn sức mạnh của tinh thần, ý thức dân tộc “Chủ nghĩa dân tộc là động lực lớn của đất nước,...Phát động chủ nghĩa dân tộc bản xứ nhân danh Quốc tế Cộng sản...nhất định chủ nghĩa dân tộc ấy sẽ biến thành chủ nghĩa quốc tế” [7, tr.466- 467].

Qua Nguyễn Ái Quốc, chủ nghĩa Mác-Lênin được truyền bá vào Việt Nam không phải với tư cách là một hệ thống hoàn bị gồm triết học, kinh tế chính trị, chủ nghĩa xã hội khoa học, mà đã có sự lựa chọn, bổ sung “nội địa hoá” cho phù hợp với thực tiễn xã hội, con người Việt Nam. Điều đó được thể hiện cụ thể trong cuốn *Đường cách mệnh*, tác phẩm xác định phương hướng chiến lược cách mạng Việt Nam. Trong tác phẩm đó, Nguyễn Ái Quốc đặt bài *Tư cách một người cách mệnh* vào đầu tác phẩm, đã chứng tỏ Người đặc biệt coi trọng đạo đức - coi đạo đức là nền tảng của người cách mạng, đồng thời cũng thể hiện Người rất chủ động, sáng tạo trong việc truyền bá quan điểm cách mạng vô sản vào Việt Nam “Chắc chắn chúng ta không thể tìm thấy một trường hợp nào truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin giống như vậy. Phải chăng Hồ Chí Minh đã nêu lên một quan điểm lớn: phải có cái đức để đi đến cái trí. Vì khi đã có cái trí, thì cái đức chính là cái đảm bảo cho người cách mạng giữ vững được chủ nghĩa mà mình đã giác ngộ, đã chấp nhận, đã đi theo” [11, tr.340].

Chính nhờ sự sáng tạo trên đây, Nguyễn Ái Quốc đã vận dụng thành công chủ nghĩa Mác-Lênin vào Việt Nam: tập hợp và đoàn kết được toàn dân tộc (Đại đoàn kết) và phát huy được lực lượng tinh thần, vật chất của cả dân tộc để giành chiến thắng trước những kẻ thù có sức mạnh quân sự to lớn.

5. Quá trình Nguyễn Ái Quốc chuẩn bị về tư tưởng, chính trị và tổ chức cho việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam bắt đầu bằng việc phê phán tội ác của thực dân Pháp, làm rõ kẻ thù trực tiếp của nhân dân Việt Nam cần phải đánh đuổi; thức tỉnh tinh thần yêu nước và truyền thống đấu tranh chống xâm lược của nhân dân ta. Đây là bước đi mở đường, có ý nghĩa quyết định sự thành công của các bước tiếp theo. Bởi, muốn làm cách mạng, theo Nguyễn Ái Quốc trước hết phải biết “Ai là bạn ta? Ai là thù ta” và phải khơi dậy, đề cao những giá trị tốt đẹp của truyền thống dân tộc “Dân ta phải biết sử ta. Sử ta dạy cho ta những chuyện về vang của tổ tiên ta... Sử ta dạy cho ta bài học này:

Lúc nào dân ta đoàn kết muôn người như một thì nước ta độc lập, tự do.

Trái lại lúc nào dân ta không đoàn kết thì bị nước ngoài xâm lấn” [10, tr.216-217].

Cũng chính vì vậy, mục đích đầu tiên của tác phẩm *Đường cách mệnh* là “Nói cho đồng bào ta biết rõ: Vì sao chúng ta muốn sống thì phải cách mệnh” [4, tr.261]. Và, muốn cách mạng thành công thì phải đoàn kết, đồng tâm hiệp lực; muốn đoàn kết, muốn đồng tâm hiệp lực “thì ai ai cũng phải hiểu rõ vì sao mà phải làm, vì sao mà không làm không được, vì sao mà ai ai cũng phải gánh vác một vai, vì sao phải làm ngay không nên người này ngồi chờ người khác. Có như thế mục đích mới đồng, mục đích có đồng, chí mới đồng; chí có đồng, tâm mới đồng; tâm đã đồng, lại phải biết cách làm thì mới chóng” [4, tr. 261].

Năm 1924, Nguyễn Ái Quốc về đến Quảng Châu (Trung Quốc), Người đã gặp tại đây “vài ba nhà cách mạng quốc gia An Nam, trong số này có một người đã xa rời xứ sở từ ba mươi năm nay... Ông không hiểu chính trị, và lại càng không hiểu việc tổ chức

quần chúng”[4, tr.8]. Trước tình hình đó, Nguyễn Ái Quốc cho rằng để xây dựng Đảng Cộng sản, *trước hết phải giải quyết tốt vấn đề nhận thức tư tưởng chính trị và phương pháp tổ chức cho những người yêu nước; phải giác ngộ chủ nghĩa yêu nước truyền thống, chủ nghĩa dân tộc Việt Nam theo lập trường cách mạng vô sản.*

Trong quá trình huấn luyện cán bộ cho cách mạng Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc không chỉ truyền bá lý luận Mác-Lênin vào công nhân mà cơ bản hơn là truyền bá vào các tầng lớp trí thức yêu nước. Sau khi tầng lớp này được huấn luyện, giác ngộ thì đưa họ vào nhà máy, hầm mỏ để thực hiện “vô sản hoá”. Với quy trình như trên, Nguyễn Ái Quốc đã thực hiện “trí tuệ hoá” những người cộng sản Việt Nam từ rất sớm. Cách làm này của Nguyễn Ái Quốc đã khắc phục được những hạn chế của giai cấp công nhân Việt Nam lúc bấy giờ - *trình độ thấp.* Và, thông qua quy trình sáng tạo đó, *Người đã tạo cơ sở giai cấp và dân tộc vững chắc cho sự ra đời, phát triển của Đảng Cộng sản Việt Nam.*

Thực tế lịch sử cho thấy, trong quá trình chuẩn bị về chính trị, tư tưởng và tổ chức cho việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh không chỉ vận dụng sáng tạo, mà còn bổ sung, phát triển học thuyết Mác-Lênin về Đảng Cộng sản. Và, *vai trò to lớn của Hồ Chí Minh không chỉ thể hiện trong việc chuẩn bị về chính trị, tư tưởng, tổ chức và trực tiếp sáng lập ra Đảng, mà những quan điểm, tư tưởng của Người về cách mạng Việt Nam và Đảng Cộng sản đã trực tiếp cấu thành Đảng Cộng sản Việt Nam.* Văn kiện Đại hội lần thứ VII của Đảng (1991) chỉ rõ: “Đảng Cộng sản Việt Nam là sản phẩm của sự kết hợp chủ nghĩa Mác-Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước của nhân dân Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh là hiện thân trọn vẹn nhất cho sự kết hợp đó, là

tiêu biểu sáng ngời cho sự kết hợp giai cấp và dân tộc, dân tộc và quốc tế, độc lập dân tộc với chủ nghĩa xã hội”[12, tr.127-128].

Sự kiện thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam và việc ngay từ khi ra đời, Đảng đã có cương lĩnh chính trị xác định đúng đắn con đường cách mạng - giải phóng dân tộc theo phương hướng cách mạng vô sản, đây chính là cơ sở để Đảng Cộng sản Việt Nam sớm nắm được ngọn cờ lãnh đạo phong trào cách mạng Việt Nam; giải quyết được tình trạng khủng hoảng về đường lối cách mạng, về giai cấp lãnh đạo cách mạng diễn ra đầu thế kỷ XX; mở ra con đường và phương hướng phát triển đúng đắn cho đất nước Việt Nam.

Tóm lại, những đặc điểm trên đây không chỉ là cơ sở hình thành con đường cách mạng Hồ Chí Minh: độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, mà còn là nền tảng để Nguyễn Ái Quốc sáng lập ra Đảng Cộng sản Việt Nam (một Đảng có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức cách mạng trong sáng và có trí tuệ tầm cao) - nhân tố quyết định thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Tài liệu tham khảo

- [1] Trần Dân Tiên, *Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ Tịch*, NXB Sự thật, Hà Nội, 1986.
- [2] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 4, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1995, 161.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng, toàn tập*, tập 1, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1998.
- [4] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 2, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002.
- [5] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 10, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002.
- [6] Ủy ban khoa học xã hội Việt Nam, *Hội nghị khoa học nghiên cứu về Chủ tịch Hồ Chí Minh*, Hà Nội, 1981.
- [7] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 1, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002.

- [8] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 9, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002.
- [9] Đảng Cộng sản Việt Nam, Ban Chấp hành Trung ương, *Các tổ chức tiên thân của Đảng*, Ban nghiên cứu lịch sử Đảng Trung ương xuất bản, Hà Nội, 1978.
- [10] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 3, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1995.
- [11] Hội đồng Trung ương chỉ đạo biên soạn giáo trình Quốc gia các bộ môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2003.
- [12] Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1991.

Nguyen Ai Quoc with the choice revolutionary way and to found VietNam Communist Party- several major feature

Dinh Xuan Ly

Vietnam National University, Hanoi, 144 Xuan Thuy, Cau Giay, Hanoi, Vietnam

Through history materials, the article analyses several major features in Nguyen Ai Quoc's itinerary to look for a solution saving our country in early 20th century. The contributing to bring out the basic to take form Ho Chi Minh's revolutionary way: Independence associates with Socialism and the creativeness of Nguyen Ai Quoc in the foundation VietNam Communist Party.